

Javno ocenjevanje

ŠOLSKI IN DRUŽBENI PROBLEM

Ljudska skupščina je te dni razpravljala o predlogu zakona o organih upravljanja v šoli. Ta zakon, če bo seveda sprejet kot zakon, naj bi se posebej obravnaval sodelovanje dijakov in v organih upravljanja. Z njim bo potrjeno to, kar se pri nas že preizkuša. Ker pa se v šolskih skupnostih vedno pojavlja vprašanje javnega ocenjevanja in se zanj zanimajo tudi starši, bom navedel nekaj stvari, ki so s tem v zvezi.

Javno ocenjevanje v šoli pri nas preizkušamo že nekaj let, javnost pa zagodrnja, če stvari ne tečejo tako, kot si jih zamišljamo. Mislim, da je javno ocenjevanje pedagoško vprašanje, ki se povezuje s stanjem v vsem našem družbenem razvoju. Pedagoško je, da dijak ve, kako je z njegovim stanjem in redovanosti, ki je samo zunanji izraz njegovega znanja. Pri spraševanju pa je dijak vedno v razburjenem stanju in je treba upoštevati, da za učitelja ni lahko, če pride do sporne situacije. Učenec je namreč v učno-vzgojnem procesu in je stopnja njegove zmožnosti za presojo odvisna ne samo od njegove starosti in vzgojiteljev, ampak tudi od vseh zunanjih vplivov, ki so lahko sovražni šoli. Dijaki so sprva predlagali tako: »Profesorji naj povedo svojo oceno, potem pa mi — in se bomo že sporazumeli.« Seveda se te ošpice sami preboleli. Ostala je želja, da le zvedo za svoje stanje. Mislim, da se bo vsak prosvetni delavec, ki ima otroke v šoli, z njihovo željo strinjal. Gre le za metodo, kako prebriniti konfliktno situacijo, če seveda do nje pride.

Vprašujemo se, zakaj učitelj »skriva« svojo oceno? Vzrok je v različnih pogledih na to, kakšen naj bo nivo znanja. Učitelj ima seveda subjektivno mnenje, ki se upira na učni načrt. Kaj sprejeti vanj, pa je vprašanje, ki o njem razpravljajo razni prosvetni forumi. Fakultete zahtevajo od srednje šole svoje, te pa seveda pričakujejo, da se nivo v osnovnih šolah ne bo znižal. Tu je torej proces, ki vodi k višanju količine in kakovosti znanja — dijaki in starši pa seveda raje

potegnejo navzdol. Nesporazum je tukaj, učitelj pa je »vzvišeno« v sredi. »Sporna« je navadno meja med zadostno in nezadostno oceno, dobremu dijaku namreč ocena ni življenjsko vprašanje. Tudi slabih dijakov ne zanemarjamo, saj uvažamo dodatno pomoč, če dijak ne uspeva iz objektivnih razlogov.

Seveda pa je potrebno sodelovanje med šolo in domom. Roditeljski sestanki so še vedno slabo obiskovani, prav tako je malo staršev na govorilnih urah. Šolska vrata so tudi vsakemu odprta. Premalo se zavedamo pravic, ki jih imamo, in po nepotrebnem kvarimo dobro voljo tistih prosvetnih delavcev, ki želijo speljati še prosvetni voz po naši družbeni poti. Predloge, ki jih dajejo občani, bomo upoštevali, če so v danih razmerah uresničljivi. Najprej stiki, potem šele bomo našli skupni jezik!

Z obsojanjem na splošno ne bomo dosegli nič. Potrebni sta pomoč in spoznanje stanja in razvijajočih se procesov. Kako odgovorno je tako početje, je članek tov. »nec, ki je javno ocenjeval vso celjsko prosveto, pokazal oceno, sam pa se skril.

Pa moje mnenje o ocenjevanju v šolah? Pri vzgojnih dijakih lahko mirne duše pokažemo oceno in poveemo, kaj še manjka. Če to ne gre, pa naj učitelj ob koncu tedna pove za stanje. V spornih primerih naj dijaki in starši najprej stopijo v stik z učiteljem, šele potem naj se obračajo k šolski skupnosti in pedagoški službi. Le tako bomo odpravili nesporazume na različnih stopnjah.

Erklavec Janez

PREDKONGRESNE RAZPRAVE

V KONJICAH USTANOVILI POSEBEN SKLAD

Pred dnevi je občinski svet Svobod in prosvetnih društev v Konjicah sklical konferenco, na kateri so predstavniki vseh društev obravna-

V ŽALCU PRIPRAVLJAJO HMELJARSKI MUZEJ

V Žalcu so že v teku priprave za ureditev hmeljarskega muzeja. V ta namen je bil že lansko leto ustanovljen poseben odbor, ki zbira gradivo. Do danes je uspelo odboru v sodelovanju z nekaterimi hmeljarji zbrati precej dokumentarnega in etnografskega materiala.

Odbor namerava zbrano gradivo urediti tako, da bodo prikazana 4 obdobja in sicer bo prvo obdobje obsegalo pojave prvega hmeljarstva na slovenskem ozemlju do ustanovitve južnoštajerskega hmeljarskega društva v Žalcu 1880. leta, drugo obdobje material od 1881. do 1918. leta, tretje obdobje od 1919. do 1945. leta in četrto obdobje od 1946. leta do danes.

V proračunu občine Zalec je v letošnjem letu za ureditev hmeljarskega muzeja že zagotovljena 2 milijona din. preostala sredstva pa bodo na razpolago v letu 1965.

Prostor, v katerem bo hmeljarski muzej, bo na razpolago po preselitvi in temeljiti preureditvi dosedanjih prostorov knjižarne in trgovine »Peko«, ki bodo prazni s preselitvijo omenjenih lokalov v druge prostore.

Muzej bo urejen do občinskega praznika v Žalcu to je do junija 1965. leta.

S. E.

Prizadevna mladina v Kompolah

Pozno jeseni je aktiv mladine v Kompolah dal pobudo, da bi naštevali veseli program s skeči, pesmimi, folkloro in plesom. Po mesecu dni vztrajnih vaj ob večernih urah se je kompolska mladina predstavila občinstvu v nepozabnem »Veselim večerom«. Na improviziranem odru v šolskem razredu so izvedli dveipolurni program, s katerim so gostovali tudi v Storah — skupaj z ansamblom mladih. Vendar gostovanja niso omejili samo na Store. Skoraj dva meseca je trajala turneja — tudi v kraje, ki so oddaljeni več kot 60 kilometrov. Povsod so jih navdušeno sprejeli in zato nameravajo predstavo spet ponoviti.

J. K.

Klubi v žalski občini

V Žalski občini je vsega skupaj 19 klubov, od katerih so nekateri lepše, drugi slabše urejeni, skoraj vsi pa so našli svojo streho pod zadružnimi domovi. Tudi za njihovo materialno vzdrževanje so največ prispevale kmetijske organizacije. Če ne bi bilo teh, bi bilo precej manj klubov.

Spričo tega je prav materialna plat klubov v žalski občini dokaj nezadovoljiva. Občinski svet Svobod in prosvetnih društev jim sicer nudi pomoč, medtem ko se komisija za klube ukvarja z vprašanjem, kako bi sredstva najbolj učinkovito razdeljevala ter honorirala ljudi, ki klube vodijo, vendar so sredstva za kakšno večjo stimulacijo skromna.

Čeprav materialne razmere klubov niso rešene, se vendarle kaže prizadevanje za sistematičnim programiranjem in organiziranimi oblikami klubskega dela. Vodje klubov se v tem smislu udeležujejo seminarjev, ki jih prirejajo v okvirjem in republiškem merilu.

Tak seminar so priredili pred dnevi tudi v Žalcu, prisostvovalo pa mu je 30 udeležencev. Ob zaključku je šempetrska Svoboda izvedla soliden program.

S. POLIC STUDIJSKE KNJIŽNICE

Snuderl M.: Temeljna listina ob novi jugoslovanski ustavi, Ljubljana 1962. S. 235/24.
Wilhelm H.: Gesellschaft und Staat in China, Hamburg 1960. S. 17745/102.
Barot M.: Mednarodno pravo, Beograd 1962. S. 24430/2.
Donlagić A., M. Leković: Njemačka ofanziva na istočno Bosno januar-februar 1942. Beograd 1962. S. 1160/45.
Durić M.: Problemi sociološkega metoda. Beograd 1962. S. 24429/2.
Mitrović R. S.: Male planete, Beograd 1959. S. 17355/10.
Pejović M.: Priručnik za investitore. 7. izmenj. i dop. izd. Beograd 1963. S. 24431.
Pogačnik J.: Čas v besedi, Maribor 1963. S. 23519/5.
Putnik D.: Sudska psihologija, Beograd 1962. S. 24430/2.
Rawcliffe D. H.: Skrivnosti in slepila okultizma, Ljubljana 1963. S. 24424.
Spinoza B. de: Etika, Ljubljana 1963. S. 19145/6.

LITERARNA VITRINA NA CELJSKI GIMNAZIJI

Na celjski gimnaziji že vrsto let urejajo posebno literarno vitrino, da bi se dijaki bolje spoznali z življenjem in delom pomembnih predstavnikov domače in tuje književnosti, pa tudi likovne umetnosti. Med najbolj uspele prikaze sodi oris življenja in dela znanega ameriškega pisatelja Johna Steinbecka.

Letos so dijaki ustvarili v vitrino podatke v besedi in sliki o znamenitem slikarju van Gogh, Dnevnik Anne Frank v holandsčini, angleščini, nemščini in slovenščini, oris življenja in dela pesnika srbske moderne Milana Rakića, Petra Petrovića Njegoša, Ksaverja Meška, Franceta Prešerna in velikega francoskega kiparja Augusta Rodina.

Do konca šolskega leta bodo predstavili dijakom še ameriško pisateljico Pearl S. Buck, Williama Shakespeara in nekatere domače pisce.

J. B.

NOVA KNJIŽNICA V SEVNICI

Splošna knjižnica v Sevnici, ki doslej ni imela primernih prostorov, se je preselila v prostore bifeja v Smarju, središču Sevnice. Knjižnica, ki je dobila tudi nekaj novega inventarja, bo poslovala vsak dan, ob nekaterih dnevih tudi popoldne.

GOVORIJO CELJSKI KULTURNIKI: DRAGO DULAR: Kakšno vlogo naj opravlja kultura?

Problematika kulture je zelo kompleksna. Dejstvo je, da so materialni pogoji osnova za vsako kulturno manifestacijo. Na drugi strani pa vemo, da idejne osnove vplivajo na materialne pogoje. Z drugimi besedami, če gledamo družbeno dogajanje s te strani, moramo imeti pred seboj ta koncept:

Kakšno vlogo naj opravlja kultura?

Ideološko gledano mora vsako družbeno dogajanje ustrezati interesom našega razvoja. Govorili smo o problemih kulture in o potrebah po programih. Mislim, da ne bomo

mogli doseči večjega uspeha, dokler bodo programi izhajali od zgoraj navzdol. Če je osnovni socialistični koncept, da izhaja vse iz delovnega človeka in je njemu namenjeno, potem tu doslej nismo odigrali svoje vloge. Z delovnimi kolektivi bi se morali pogovoriti o potrebah in željah ljudi po kulturnih manifestacijah.

Smatram, da bi morali s programiranjem forsirati jasen koncept, iz katerega bi moralo biti točno razvidno, kaj hočemo. Ko bo ta koncept dovolj jasen, ga bo treba tako popularizirati, da ga bo večina de-

lovnih ljudi sprejela in potem nam ne bo težko pritegniti ljudi recimo tudi v gledališče.

Da bi ljudje takšen program sprejeli, bi morali izdelati anketo splošnega značaja, kjer bodo vsa stališča jasno izražena. Mislim, da je izredno važno, da spoznamo potrebe od spodaj navzgor in ne obratno.

Naša kultura je dandanes v nekem prehodnem obdobju. Toda vseeno si moramo prizadevati, da dvignemo idejno in kulturno raven našega delovnega človeka, da bo sam začutil željo in potrebo po kulturnem izživljanju. Skrbeti pa moramo za takšno kulturno dejavnost, s katero bomo našega delovnega človeka pritegnili, da bo naš program osvojil kot svojega. V zavest kulturnikov — profesionalcev pa mora prodreti to, da je potreba po kulturnih manifestacijah resnično potreba delovnih ljudi.

Prihodnjič: Vlado Kroflič: O amaterizmu.

Tudi problem šolskih kuhinj ni rešen. Zagotovljene so malice, ki jih pripravljajo šolske kuhinje. Konkretno pri nas pa več kot polovica učencev nima toplega obroka zaradi zaposlenosti staršev. Zato bi že zdaj morali misliti na uvedbo toplega obroka.

Čudi me, da predosnutek citira krajevne skupnosti kot graditelje šolskih športnih objektov. Le-te imajo namreč tako minimalne sklade, da je to absurd. To vprašanje torej ni rešeno. Smatram, da sredstva ne bi smela biti odvisna od dobre volje do-

NA »SPLITSKI RIVI« SIJE TOPLO SONCE...

Veselili smo se tistega ščepca lepih uric, ki nam jih je naklonil februar. Toda zima nam je ostro zažugala ter nam dala čuti, da ima še vedno svoje (kole-darske) pravice.

Cisto drugačne vtise o vremenu pa nam je prinesel s svojega nedavnega popoto-vanja po jadranski obali to-

variš Peter Kavalir. Na slo-viti »splitski rivi« je posnel tale zavidanja vreden pri-zor: Popoldne, ko se splitski uradi in delavnice sprazni-jo, so Sličani zasedli svo-jo sončno obalo. Le-ta izgle-da kakor v poletnih dneh, ko se domačinom pridruži še na tisoče turistov.

In še ena zanimivost, kako

Rekordna kraja znamk

Po znanem napadu na vlak, ko so gangsterji odne-sli v našem denarju 4 in pol milijarde nitarjev, je Lon-don zabeležil drugo največ-jo podobno akcijo v zadnjih letih. Kakor domneva poli-cija so trije vlomilci odne-sli iz filatelistične »trgovine« okrog milijon poštinih znamk v vrednosti pol mili-jarde dinarjev.

V Londonu so takšne kra-je pogostejše kakor kjerkoli drugje, kajti London je sve-tovno filatelistično središče. Zrtev je bila tokrat tvrdka »Bridger and Kay«, ki ima svoje prostore v samem sre-dišču velenosti.

Vlom so opravili ponoči,

pri čemer niti stražarji niti policisti niso nič opazili. Sledove je opazila neka žen-ska, ki je zjutraj prišla po-metat stopnišče.

Domnevajo, da so znamke brz-kone že »zapustile« Angli-jo. Med njimi je bila sa-mo serija Nove Zelandije, izdana ob stoletnici tam-kajšnjih železnic — po po-moti brez označbe cene, vredna okrog 20 milijonov dinarjev. »Prav tako sta bili v zbirki dve kanadski znam-ki, na katerih ni številki, a ju zato cenijo na 3 milio-ne dinarjev.

Da bi vlomilce izsledili, so angažirali Scotland Yard in Interpol, toda vprašanje

OBRAZ KI SKRIVA LETA

BROADWAYSKI STALIN

Seveda nima nobene zve-ze z zgodovinskim, »Drama-tisk« Cajeviski — očitno ruski emigrant — je njegov oče. Zamislil si ga je kot kruto zver »s hrepenenjem po Ab-solutnem«, ki je zgubila ve-ro v boga ker pa ni mogla »ostati brez vere« je svojo religioznost zamenjala z ve-ro v revolucijo. V Leninu pa je našla drugega boga V drami nastopa seveda tudi Trocki, nekaj nežen galant, na katerem razen las' ni prav ničesar, kar bi spomi-njalo na človeka, ki je sko-val Rdečo armado.

Gledalcem se niti ne san-ja, ko se jim srce topi nad Cajeviskega Trockim, kakšen je bil original in kako hitro bi jim srce padlo v hlače in se tam stopilo, če bi bolje spoznali zgodovino in Troc-kega idejo o svetovni revo-luciji.

SKROMEN FOTOGRAF NA FULTON STREET

Leta 1954 so delavci pritrjevali napisno ploščo na zid ob vrata večnadstropne hiše šte-vilka 252 na Fulton Street. Napisna plošča je opozarjala mimoidoče, da se je v tretje nad-stropje te hiše vselil neki Goldfus, po poklicu fotograf.

Goldfusove stranke so bile zadovoljne, kaj-ti možak srednje rasti in plečat je bil izvrsten strokovnjak. V njegovem preprostem stanovanju in skoraj preveč preprostem ateljeju, njegovi obiskovalci pač niso mogli opaziti, da je to stanovanje opremljeno z najmodernejši-mi vukunskimi pripomočki od mikrokamer, preko mikrofilmov in navidezne ropotije. Vsa ta drobnarija je imela samo nekaj skupnega, služila je skrivnemu prenašanju tajnih sporo-čil in podatkov, na katere so neke na drugem kraju sveta nestrpno čakali in jih pozorno prebirali.

Uganili ste. Goldfus ni bil Goldfus in če-prav fotograf, ni bil fotograf. Goldfus je bil v resnici polkovnik sovjetske tajne službe in

BASEN ZA DANAŠNJA RAZMISLJANJA

Zolna ni hotela upoštevati gozdnega sodnika za pre-krške črnega krokarja, ki ji je prepovedal kaliti mir. Na-mrdnila se je in odletela v svet — na tuje.

Letela je ves ljubi dan in pozno popoldne je utrujena sedla na vejo visoke smreke.

— Tu, pod lubjem mora biti kaj za v kljun, si je mislila in vneto zaropotala po deblu.

Medtem se je zaoblacilo in strela je tresčila v smre-ko. Preklala jo je od vrha do korenin.

... Ko se je žolna zdramila iz omotice je bahaško vzkliknila:

— Treba je priti na tuje, da lahko pokažeš kaj vse si zmožen!

IZVIRNA KAZEN

Belgijec Philemon Van Den Eynde, 56-letni kmet se je razjezil, ker je sosed v bližini njegove hiše, toda na svojem zemljišču, posadil 250 sadik, zato je sklenil, da jih izruje.

Zaradi tega je prišel pred sodišče in bil kaznovan. Sodnik Pirce je odločil: ob-toženec mora »odsediti« v zaporu 8 dni za vsako sadi-ko in plačati 400 frankov za vsako sadiko, to pomeni 2.000 dni zapora (približno pet let in pet mesecev!) in 100.000 frankov globe. Torej ne samo izvirna, ampak za naše pojme skoraj tudi ne-verjetno ostra kazen.

DROBNE MISLI

— Če bi vsak govoril le o tistem kar razume, kakšna tesnobna tišina bi objela svet!

Sir Allan Herbert

Glejte v vsakem prijatelju človek, ki vam lahko po-stane sovražnik, v vsakem sovražniku pa morebitnega bodočega prijatelja.

George Bernard Shaw

Žerjav uboga na valovni dolžini...

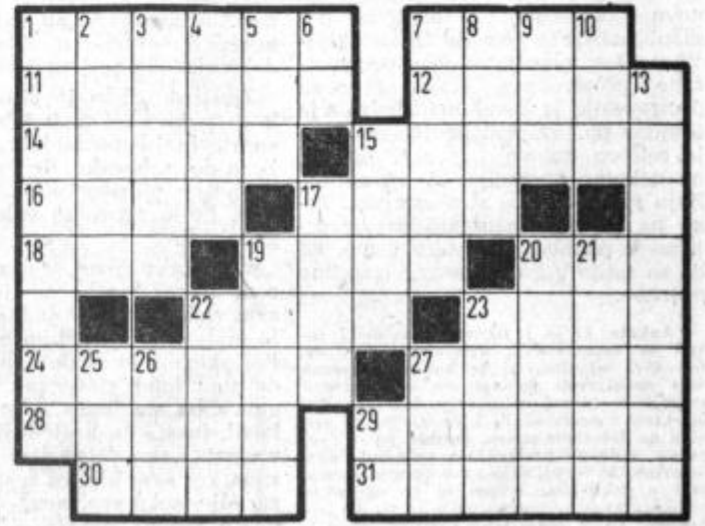
vi zelo zapletenih mehaniz-mov. In ker so že od stroke, so izdelki s področja elek-tronike tudi med njimi. Ta-

ko so izdelali tirni žerjav, v miniaturi seveda, ki ga »žerjavovodja« usmerja pre-ko radijskega oddajnika. To pomeni, da bo v bodoče lahko tudi velik in resnični žerjav »uboga« na radijske impulze in da delavcu, ki stroj usmerja, ne bo tre-ba zdeti kje visoko v tesni kabini. Vso ogromno me-hanizirano pošast bo usmer-jal s tal.

Dober prispevek k nadalj-nji mehanizaciji in avtoma-tizaciji naše industrije.

KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. kdor se ne-poklicno s čim ukvarja, ljubitelj, 7. brusni kamen, 11. nagovorna be-seda za lorda, 12. mesto v Zahodni Nemčiji ob Renu, 14. poljedelsko orodje, tudi gora v Kamniških Al-pah, 15. ladja za prevoz nafte in petroleja, 16. glavno mesto Gane, 17. znamka luksuznega ameriškega avtomobila, 18. morska riba, 19. re-ka v Crni gori, 20. svetilka, 22. pre-hod iz ustne votline v notranost telesa, 23. peruanski čaj, 24. vla-darjeva rezidenca, 27. naslovni ju-nak znane levstikove povesti (Mar-tin), 28. sodobni slovenski sklada-telj (Blaž), 29. letoviško mesto ob zahodni obali Istre, 30. industrijski kraj pri Mariboru, 31. strnjene ke-pice krvi na rani.

se je imenoval Rudolf Ivan Ivanovič Abel. V Združene države je prišel ilegalno iz Kana-de in je v tako skromnem ambientu in z krin-ko preprostega fotografa vodil celotno obve-ševalno službo Sovjetske zveze v ZDA. FBI, tajni ameriški policiji, se ni niti sanjalo o tem, da bi bil kdo »šef« mimo tistih katere so su-mili, najmanj pa Goldfus. Leta je polkovnik Abel vodil vohunsko mrežo, leta ni storil no-bene napake, ki bi ga izdala. Nihče ga od so-delavcev ni poznal, nihče ni vedel kje živi in kaj dela »za javnost«. Bila je samo ena izjema in ta je bila usodna. Ta izjema je pripomogla, da je leta 1957 prišla na dan ena največjih vohunskih afer, ki je odnose med ZDA in ZSSR še bolj ohladila.

O tem zadnjem delu Abelove aktivnosti v Združenih državah pripoveduje naša zgodba. Zdaj moramo za trenutek opustiti pisanje o Rudolfu Ivanu Ivanoviču Abelu in vam predstaviti še enega sovjetskega obveščevalca. To je bil kapetan sovjetske varnostne službe Reino Hayhanen. Le-ta je v ZDA prišel leta 1952 in je od leta 1954 delal po direktivah »Marka«. Kot se vohunom pogosto zgodi, je bil Hayhanen leta 1957 nenadoma odpoklican. Dobil je sporočilo, da se mora nemudoma vr-niti v Moskvo. Pojasnila, zakaj, ni bilo. So bili z njegovim delom v Moskvi nezadovoljni? Ali pa je morda imel Hayhanen kosmato vest? Kaj ga čaka v Moskvi. Sedemindesetletni obveščevalec, ki je od leta 1939 delal za sov-jetsko obveščevalno službo, je poln dvomov sedel v letalo na poti iz New Yorka v Pariz.

PRIHODNJC: Odločitev Reina Hayhanena v Parizu.

REŠITEV PREJNE KRIŽANKE

Rešitev: 1. ORFEJ, 6. DUYSE, 11. BAADER, 15. PANDIT, 14. IHN, 15. ROUEN, 17. IKA, 18. RED, 19. INDRA, 20. GON, 21. LAR, 23. DOL, 24. SOM, 25. KANA, 26. ERO, 27. ARON, 29. SIGNAL, 31. NA-VARA, 33. ISOKA, 34. PSAT, 32. navpično: A(ssociated) P(ress), Zvonko Koren